

Gatu- och samhällsmiljönämnden
Protokoll

Datum:
2023-02-15

Gatu- och samhällsmiljönämndens protokoll onsdagen den 15 februari 2023

Plats och tid

Stadshuset, KF-salen, klockan 18:30-20:53

Paragrafer

12-25

Justering

Uppsala kommun använder sig av en avancerad elektronisk underskrift för justering av beslutsprotokoll. Denna återfinns på en separat sida sist i protokollet.

Protokollförare

Rebecka Berg, nämndsekreterare

Gatu- och samhällsmiljönämnden
Protokoll

Datum:
2023-02-15

Närvarande

Beslutande

Rafael Waters (S), ordförande
Joachim Höggren (MP), 1:e vice ordförande
Nora Karlsson (C), 2:e vice ordförande
Kerstin Westman (S)
Andreas Hallin (S)
Marianne Löfqvist (S)
Carl Åborg (V)
Thomas Blomqvist (UP)
Mats Gyllander (M)
Fredrik Björkman (M)
Anna-Karin Vaz Contreiras (KD)
Amanda Kanange (L)
Mattias Jansson (SD)

Ej tjänstgörande ersättare

Hannes Nelander (S)
Andréas Karlsson (S)
Alexander Elmgren (V)
Bodil Brutemark (V)
Nora Sverredal (MP)
Catarina Malmberg (M)
Christian Bertilsson (C)
Samuel Hansson (KD)
Stefan Berggren (L)

Övriga närvarande

Anna Axelsson, biträdande stadsbyggnadsdirektör, Annila Bexelius, avdelningschef,
Towa Widh, gruppchef, Martin Larsson, verksamhetscontroller, Jesper Røjdeby,
projektledare, Emma Carlén, studentmedarbetare, Rebecka Berg, nämndsekreterare

§ 12

Val av justerare samt justeringsdag

Beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** utse Nora Karlsson (C) att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll tisdagen den 21 februari 2023.

§ 13

Fastställande av föredragningslista

Beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** fastställa utsänd föredragningslista med följande ändringar:
 - Ett ärende gällande beslut om att stänga dagens sammanträde läggs till på föredragningslistan. Ärendet behandlas under § 14.

§ 14

Beslut om att stänga gatu- och samhällsmiljönämndens sammanträde 15 februari 2023

Beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** gatu- och samhällsmiljönämndens sammanträde 15 februari 2023 stängs för allmänheten.

Sammanfattning

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutade 18 januari 2023 (§ 4) att nämndens sammanträden är offentliga under perioden 1 januari 2023 – 31 december 2026.

Med anledning av att de resurser som krävs för att hålla offentliga sammanträden inte finns tillgängliga till dagens sammanträde behöver nämnden fatta beslut om att stänga sammanträdet.

Beslutsunderlag

- Muntlig information

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar att stänga dagens sammanträde för allmänheten.

§ 15

Årsredovisning 2022 - bokslut och verksamhetsuppföljning

GSN-2021-02924

Beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** godkänna upprättad uppföljning av ekonomi och uppföljning av verksamhet per december 2022 enligt bilagda handlingar med följande redaktionella ändring:
- "Trafik" ändras till "genomfartstrafik" på s.2 i bilaga 1, Sammanställd analys 2022
2. **att** fastställa att redovisningen för ekonomi och verksamhet per december 2022 inte föranleder nämnden att ändra i sina planer eller vidta andra åtgärder än de som redan vidtagits, samt
3. **att** översända uppföljningen till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Årets resultat är ett underskott om 59 miljoner kronor. Avvikelsen beror till största delen på utrangeringar som har skett under året, 25 miljoner kronor, och på ökade finansiella kostnader, 31 miljoner kronor. Därutöver har nämnden fått betala 10 miljoner kronor för hantering av dagvatten, den avgiften var inte budgeterad. Kostnaderna för färdtjänst har blivit betydligt högre än budgeterad, 6 miljoner kronor.

Verksamheten visar inga betydande avvikelser per december 2022.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 18 januari 2023
- Bilaga 1, Sammanställd analys 2022
- Bilaga 2, Bokslut och analys av ekonomiskt utfall 2022
- Bilaga 3, Uppföljning av inriktningsmål, nämndmål, uppdrag och åtgärder per december 2022
- Bilaga 4, Investeringar

Arbetsutskottet har utan eget ställningstagande lämnat ärendet vidare till nämnden.

Föredragning av Martin Larsson och Annila Bexelius.

Gatu- och samhällsmiljönämnden
Protokoll

Datum:
2023-02-15

Yrkande

Anna-Karin Vaz Contreiras (KD) uppmärksammar att ”trafik” bör ändras till ”genomfartstrafik” på s.2 i bilaga 1, Sammanställd analys 2022.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar i enlighet med liggande förslag med tillägg av Anna-Karin Vaz Contreiras (KD) förslag på redaktionell ändring.

§ 16

Uppföljning av internkontrollplan per december 2022

GSN-2021-02925

Beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** godkänna uppföljningen av internkontrollplanen per december 2022 i enlighet med **bilaga 1**.

Sammanfattning

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutade den 21 december 2021 om en internkontrollplan för verksamheten 2022. Nämndens internkontrollplan utarbetades i enlighet med reglemente för intern kontroll i Uppsala kommun och dess helägda bolag (KF 2007). Planen syftar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. I samband med delårsuppföljningarna och årsredovisningen följs arbetet med internkontrollen upp. Granskningen per december 2022 visar att sju planerade kontrollmoment för perioden har genomförts utan anmärkning och ett har genomförts med mindre anmärkning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 9 januari 2023
- Bilaga 1, Rapportering av internkontrollplan per december 2022
- Bilaga 2, Internkontrollplan 2022

Arbetsutskottet föreslår godkännande.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar i enlighet med liggande förslag.

§ 17

Verksamhetsplan och budget 2023 - 2025

GSN-2022-03206

Beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** anta verksamhetsplan och budget 2023 – 2025 för gatu- och samhällsmiljönämnden enligt ärendets **bilaga 1**.

Sammanfattning

Förslaget till verksamhetsplan och budget för 2023 – 2025 för gatu- och samhällsmiljönämndens ansvar följer den inriktning som kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget 2023 – 2025 anger. Kommunfullmäktiges fyra fokusmål och de 17 uppdrag som fullmäktige gett till nämnden har konkretiserats i form av åtgärder. Inom fokusmål 1 har uppdragen kompletterats med nämndmål för att fånga utvecklingsområden som ligger inom nämndens grunduppdrag. Kommunfullmäktige har tilldelat gatu- och samhällsmiljönämnden ett kommunbidrag om 565,1 miljoner kronor för 2023 där en effektivisering om 11,5 miljoner kronor är medräknat.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 23 januari 2023
- Bilaga 1, Verksamhetsplan och budget 2023 – 2025

Arbetsutskottet har utan eget ställningstagande lämnat ärendet vidare till nämnden.

Föredragning av Martin Larsson.

Deltar inte i beslutet

Nora Karlsson (C), Mats Gyllander (M), Fredrik Björkman (M), Anna-Karin Vaz Contreiras (KD), Amanda Kanange (L) och Mattias Jansson (SD) deltar inte i beslutet.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar i enlighet med liggande förslag.

Gatu- och samhällsmiljönämnden
Protokoll

Datum:
2023-02-15

Särskilda yttranden

Nora Karlsson (C), Mats Gyllander (M), Fredrik Björkman (M), Anna-Karin Vaz Contreiras (KD) och Amanda Kanange (L) anmäler följande särskilda yttrande:

Alliansen avstår från att delta i beslutet med hänvisning till vår egen Mål och budget 2023 med plan för 2024-2025.

Thomas Blomqvist (UP) anmäler följande särskilda yttrande:

Utvecklingspartiet demokraterna har i Kommunfullmäktige presenterat sin Mål och budget för 2023 med plan för 2024 och 2025. Utöver den budgetmotionen och övergripande stöd till minoritetsstyrets Mål och budget avstår vi ifrån att ta ställning till mer detaljerade budgeter i nämnden.

Mattias Jansson (SD) anmäler följande särskilda yttrande:

Sverigedemokraterna deltar inte i beslut rörande Gatu- och Samhällsmiljönämndens budget utan förordar det av oss sedan tidigare inlämnade egna budgetförslaget.

§ 18

Internkontrollplan 2023

GSN-2022-03207

Beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** godkänna internkontrollplan för 2023 enligt ärendets **bilaga 1**, samt
2. **att** översända planen till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Föreslagen interkontrollplan har utarbetats i enlighet med reglemente för intern kontroll i Uppsala kommun. Planen beskriver kontrollåtgärder utifrån prioriterade risker med syfte att säkra en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet som bedrivs i enlighet med tillämpliga lagar, föreskrifter, policys och riktlinjer.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 23 januari 2023
- Bilaga 1, Internkontrollplan 2023

Arbetsutskottet föreslår godkännande och att översända planen till kommunstyrelsen.

Föredragning av Martin Larsson.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar i enlighet med liggande förslag.

§ 19

Cykelbokslut 2022

GSN-2023-00061

Beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** godkänna cykelbokslut för 2022 enligt ärendet **bilaga 1**.

Sammanfattning

Sedan 2013 publicerar Uppsala kommun årligen ett cykelbokslut. Syftet med bokslutet är att redogöra för de cykelrelaterade insatser som har gjorts under föregående år och vänder sig till alla som är intresserade av hur Uppsala kommun arbetar med cykelfrämjande samhällsplanering. Under 2022 har Uppsala kommun fortsatt att satsa på cykeln som transportmedel genom fysiska insatser i cykelinfrastrukturen och kontinuerliga drift- och underhållsåtgärder för att öka kvaliteten i cykelnätet. Detta har kompletterats med beteendepåverkansarbete och kommunikationsinsatser för att få fler att använda cykeln som ett transportmedel.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 12 januari 2023
- Bilaga, Cykelbokslut 2022

Arbetsutskottet har utan eget ställningstagande lämnat ärendet vidare till nämnden.

Föredragning av Emma Carlén.

Yrkanden

Fredrik Björkman (M) gör följande tilläggsyrkande: *Kommande bokslut fokuseras mer till att bli det politiska uppföljningsdokumentet från början var tänkt att vara, bla med årlig uppföljning av trafikvanor och trafikflöden.*

Anna-Karin Vaz Contreiras (KD), Nora Karlsson (C) och Amanda Kanange (L) yrkar bifall till Fredrik Björkmans (M) tilläggsyrkande.

Rafael Waters (S), ordförande, yrkar avslag till Fredrik Björkmans (M) tilläggsyrkande.

Gatu- och samhällsmiljönämnden
Protokoll

Datum:
2023-02-15

Beslutsgång

Ordföranden ställer först Fredrik Björkmans (M) tilläggsyrkande mot avslag och finner att nämnden avslår yrkandet.

Votering begärs och genomförs.

Följande propositionsordning fastställs: Rösta JA för att avslå tilläggsyrkandet, rösta NEJ För att bifalla tilläggsyrkandet.

Med 7 JA-röster och 6 NEJ-röster finner ordföranden att nämnden avslår tilläggsyrkandet.

JA-röst avger: Rafael Waters (S), Joachim Höggren (MP), Kerstin Westman (S), Andreas Hallin (S), Marianne Löfqvist (S), Carl Åborg (V) och Thomas Blomqvist (UP).

NEJ-röst avger: Nora Karlsson (C), Mats Gyllander (M), Fredrik Björkman (M), Anna-Karin Vaz Contreiras (KD), Amanda Kanange (L), Mattias Jansson (SD).

Ordföranden ställer sedan liggande förslag mot avslag och finner att nämnden beslutar i enlighet med liggande förslag.

§ 20

Yttrande över kommunrevisionens granskning av underhåll av gator och vägar

GSN-2022-02976

Beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** avge yttrande till kommunrevisionen enligt ärendets **bilaga 1**.

Sammanfattning

Kommunrevisionen har överlämnat en granskning av underhåll av gator och vägar till gatu- och samhällsmiljönämnden för yttrande senast 10 mars 2023.

Kommunrevisionen bedömer utifrån granskningen att nämnden inte helt säkerställer en ändamålsenlig planering och underhåll av kommunens gator och vägar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 26 januari 2023
- Bilaga 1, Yttrande över kommunrevisionens granskning av underhåll och vägar
- Bilaga 2, Kommunrevisionens granskningsrapport

Arbetsutskottet har utan eget ställningstagande lämnat ärendet vidare till nämnden.

Föredragning av Jesper Røjdeby.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar i enlighet med liggande förslag.

Särskilda yttranden

Nora Karlsson (C), Mats Gyllander (M), Fredrik Björkman (M), Anna-Karin Vaz Contreiras (KD) och Amanda Kanange (L) anmäler följande särskilda yttrande:

Gatu- och samhällsmiljönämnden
Protokoll

Datum:
2023-02-15

Från Alliansens sida ser vi allvarligt på revisionens kritik över nämndens underhåll av gator och vägar. Det är tydligt att nämndens arbete med denna kärnuppgift har varit undermålig.

Vi välkomnar att nämnden tagit till sig av kritiken och nu föreslår långsiktiga ramar för arbetet samt mål, nyckeltal och en systematisk uppföljning av underhållskostnader i sitt yttrande.

Ytterst handlar dock denna fråga om politiska prioriteringar. Alliansen anser att det måste vara självklart att nämnden klarar av ett av sina huvudsakliga uppdrag: att underhålla våra gator och vägar. Både bilvägar och cykelvägar måste hålla hög kvalitet i Uppsala. Vi kommer särskilt att beakta denna fråga framöver och vill se en återrapportering och uppföljning av inventeringen så snart det är möjligt. I fortsättningen måste detta vara ett område som prioriteras högre i nämndens arbete.

Mattias Jansson (SD) anmäler följande särskilda yttrande:

Det är ganska anmärkningsvärd kritik som revisionen riktar mot Gatu- och Samhällsmiljönämnden i den aktuella rapporten. På frågan om underhållet är tillräckligt i förhållande till verksamhetens egen bedömning av det egentliga behovet svarar revisionen:

”Vi bedömer att nuvarande underhåll inte är tillräckligt i förhållande till verksamhetens egen bedömning av det egentliga behovet. Det baserar vi på att faktiskt utfört beläggningsunderhåll under åren 2019-2021 varit under den rekommenderade nivå som lämnades i skadeinventeringen från år 2015 avseende gatu- och vägnätet samt verksamhetens egen bedömning som är att standarden på gator och vägar försämras år för år.”

När det gäller risken för att man bygger upp en ordentlig underhållsskuld är det nödvändigt att vara extremt tydlig: det är bland den absolut värsta underlåtenhet man som förvaltning kan göra när det gäller förvaltandet av infrastruktur. Börjar man halka efter med det underhåll som krävs enbart för att upprätthålla infrastrukturen, är man ute på ett farligt sluttande plan.

Det handlar i längden inte längre om att upprätthålla befintliga anläggningars funktionalitet, utan efter ett tag riskerar man att hamna i en situation där man måste byta ut det mesta av befintlig anläggning och bygga nytt eller åtminstone totalrenovera.

Om man hamnat i den situationen på grund av att man inte haft medel nog för grundläggande kvalitetssäkring så är chansen att man ska ha råd med riktigt stora nödvändiga re-investeringar mycket liten. Men riskerar att hamna i en nedåtgående kvalitetsspiral.

Om man betänker att det Socialdemokratiskt ledda styret har stora planer på investeringar i flermiljardklassen – där den av Sverigedemokraterna starkt ifrågasatta

Gatu- och samhällsmiljönämnden
Protokoll

Datum:
2023-02-15

spårvägssatsningen är det största – så är det minst sagt illavarslande om man samtidigt får kritik för bristande uppföljning och kontroll av de underhållsbehov som redan finns.

Kanske är situationen under kontroll, kanske finns tillräckliga medel för att klara både löpande underhåll och större investeringar. Men om kontrollen inte finns är det strängt taget svårt att veta hur det förhåller sig.

Under de många år som jag bott och arbetat i de forna realsocialistiska staterna i det som en gång utgjorde det Sovjetiska blocket under kalla kriget, har jag kunnat studera hur långtgående effekterna blir när underhållet av grundläggande samhällslig infrastruktur sacker efter mer och mer.

Det länder till eftertanke att det tagit mer än tre decennier för flera av de här länderna att nödtorftigt komma till rätta med de problem man hade. Man är ännu inte ”i mål” och utan massivt stöd från rikare EU-länder skulle man knappast ha lyckats så bra som man onekligen gjort. Och i de länder som kapitalt misslyckats – Ryssland är ett av de främsta exemplen – är situationen erbarmlig, och känns på gränsen till hopplös.

Ingen svensk kommun är naturligtvis i närheten av de problem som drabbade länder som Polen, Östtyskland, Tjeckoslovakien eller för den delen Sovjetunionen självt. Och andra problem med exempelvis korruption på en nivå som vi tack och lov åtminstone hittills varit förskonade ifrån, gör att jämförelser är vanskliga att göra.

Jag vill understryka att jag inte vill påskina att Uppsala kommun i dagsläget riskerar att helt tappa kontrollen över förvaltningen av sin kollektiva infrastruktur. Men det är ändå absolut grundläggande att man har instrument för att veta att det man gör är tillräckligt, och att rätt resurser allokeras på rätt plats i rätt mängd och vid rätt tillfälle. Den kontrollen och styrningen av medel är förvaltningens helt grundläggande kärnuppgift. Och jag förutsätter verkligen att styret hör samman den kritik som framkommer i rapporten.

Expediering

- Kommunrevisionen
- Sakkunnigt biträde

§ 21

Val av representant till Tämnares vattenråd GSN-2023-00011

Beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** utse Kerstin Westman (S) att representera gatu- och samhällsmiljönämnden i Tämnares vattenråd.

Sammanfattning

Tämnares vattenråd är en ideell sammanslutning som bildades den 4 juni 2007. Rådet består av intressenter runt hela sjön såsom markägare, vattenföretag, sänkningsföretag, naturskyddsorganisationer, ornitologer och intresseorganisationer samt kommuner.

Kommunstyrelsen beslutade den 7 maj 2013 att gatu- och samhällsmiljönämnden utifrån sitt ansvar för naturvårdsfrågor utser representanter för Uppsala kommun i Tämnares vattenråd.

Gatu- och samhällsmiljönämnden har en representant i Tämnares vattenråd.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 23 januari 2023.

Arbetsutskottet har utan eget ställningstagande lämnat ärendet vidare till nämnden.

Yrkanden

Rafael Waters (S), ordförande, yrkar att Kerstin Westman (S) utses till representant i Tämnares vattenråd.

Nora Karlsson (C), Mats Gyllander (M), Fredrik Björkman (M), Anna-Karin Vaz Contreiras (KD) och Amanda Kanange (L) yrkar att Stefan Berggren (L) utses till representant i Tämnares vattenråd.

Gatu- och samhällsmiljönämnden
Protokoll

Datum:
2023-02-15

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar i enlighet med det egna förslaget.

Reservation

Nora Karlsson (C), Mats Gyllander (M), Fredrik Björkman (M), Anna-Karin Vaz Contreiras (KD) och Amanda Kanange (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Expediering

- Tämnarens vattenråd

§ 22

Delegationsbeslut perioden 12 december 2022 - 5 februari 2023

GSN-2023-00085

Beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** godkänna redovisningen av delegationsbeslut för perioden 12 december 2022 - 5 februari 2023.

Sammanfattning

Gatu- och samhällsmiljönämnden har att godkänna redovisningen av delegationsbeslut för perioden 12 december 2022 – 5 februari 2023 enligt nedanstående förteckning:

1. Delegationsförteckning gatu- och samhällsmiljönämnden 2022-12-12 – 2022-12-31
2. Delegationsförteckning gatu- och samhällsmiljönämnden 2023-01-01- 2023-02-05
3. Delegationsbeslut fordonsflytt
4. Delegationsbeslut parkeringstillstånd
5. Delegationsbeslut särskild kollektivtrafik
6. Delegationsbeslut projektledning anläggning

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 8 februari 2023
- Företeckningar över delegationsbeslut

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar i enlighet med liggande förslag.

§ 23

Anmälningssärenden perioden 12 december 2022 - 5 februari 2023

GSN-2023-00086

Beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** med godkännande notera anmälningssärenden för perioden 12 december – 5 februari 2023, enligt ärendets förteckning, till protokollet.

Sammanfattning

Till gatu- och samhällsmiljönämnden anmäls ärenden enligt bilagd förteckning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 8 februari 2023
- Förteckning anmälningssärenden

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar i enlighet med liggande förslag.

§ 24

Informationsärenden

Gatu- och samhällsmiljönämnden har informerats om följande:

- Information om cykelparkeringsgaraget
Föredragning av Annila Bexelius

§ 25

Deltagande konferens och möten

Det föreligger inga inbjudningar och det finns inget att återrapportera.

§ 26

Frågor från nämndens ledamöter

Det föreligger inga frågor från nämndens ledamöter.